Siyaset Âlemi

Eski Müttefikler Çekişiyorlar

Bir müddettenberi Fransa ile bazı müttefikleri arasına soğukluk girdiğine bu sütunlarda birkaç defa işaret ettik. Bugün, bu hâdisenin dairesini genişletmek istidadında bulunduğunu kaydetmek, Avrupa politika âleminde göze çarpan bir inkişafı ihmal etmek olur. Haricî siyaset sahasında Fransa ile ilk muarazaya giren müttefiki Lehistan oldu. Lehistanla Almanya arasında Dançig koridoru er geç halli icap eden muallak bir muadeledir. Bu yüzden, iki devlet arasında daimî bir anlaşamamazlık vardı. Bu hal Fransanın işine geliyordu. Çünkü Almanyanın bir kısım kuvvetleri Leh cephesile meşgul olmak mecburiyetinde idi. Binaenaleyh bu iki hükûmet anlaşınca Fransa bundan müteessir oldu.

Lehistanın siyasî istiklâlini kullanmak hareketine ilk imtisal eden ve Fransa ile ittifak halinde bulunan milletlerden biri de Belçikadır. Bu küçük hükûmetin Başvekili, geçenlerde, mühim bir nutuk söyledi.

Almanyanın ilelebet silâhsız kalmasının önüne geçilemiyeceğini söyledi. Ona, muayyen bir nisbet dahilinde silâhlanma müsaadesi verilirse vaziyetin kontrol altına alınmış olacağını kaydetti. Bu sözler, Fransayı köpürttü. Bu küçük milletin Fransaya karşı nankörlük yapmadığı mı söylendi? Neler ağza alınmadı. Şimdi, bu sert konuşmanın aksülameli de başlamış oluyor. Belçika gazetelerinin verdikleri cevaplar da Alman ordularına karşı ilk ayak direyen ve Fransanın arkadan vurulmasını istemeyen Belçikanın, hakikatte Fransaya iyilik etmiş olduğunu, ortada bir nankörlük hareketi varsa, onun, Fransa tarafından geldiğini kaydediyor ve ezcümle diyorlar ki:

Fransa İtalya ile anlaşmak istiyor. Çünkü Alp dağlarında mühim bir kuvveti mütemadi surette seferber bulundurmak mecburiyetindedir. Bu anlaşma sayesinde mühim bir yük ve masraftan kurtulacaktır. Ayni düşünce Lehistanla Almanyayı biribirine yaklaştırdı. Şimdi sıra Belçikaya gelmiş ve o da bu hareketlere imtisal etmek lüzumunu duymuşsa cinayet mi işlemiş olur?

*

Eski müttefikler şimdi böyle konuşuyorlar. — Süreyya

Balkan Misakı

Yunan Meclisi Kabul Etti

Atina 20 (A. A.) — Meclis dün, ikinci kıraatinde Balkan misakını kabul etmiştir. Âyan misakı bu hafta müzakere edecektir.

HARİCÎ TELGRAFLAR

İngiliz Deniz Bütçesi Ve Bir Münakaşa

Londra 20 (A.A) — Bahriye bütçesine tahsisat ilâvesi müzakere edilirken, bir amele meb'usu Singapur üssübahrîsi için masrafın çoğalması meselesini ileri sürmüş, bu müdahale Hariciye Nazırı Sir Con Simonun izahatını takip etmiştir. Esasen Uzak Şark meseleleri hakkında matbuat endişelerini vazih bir şekilde bildirmekte ve bu hususta birçok münakaşalar olmaktadır. Sir Con Simon bu izahında Singapur merkez konferansının hakikî mahiyetinden de bahsetmiştir. Hariciye Nazırı bu konferansın Çin ve Hindistan üssübahrîleri başkumandanları arasında toplandığını, buna Avusturalya ve Yeni Zelând deniz amirallerinin iştirak ettiklerini söylemiş ve demiştir ki:

— Konferansın daha evvel karar verilmiş olan Singapur tahsisatının tezyidi meselesile hiçbir alâkası yoktur. Bu konferans tamamen idarî şeylerle meşgul olmuştur.

Esasen mecliste, mücavir üssübahrî kumandanlarının toplanarak bu meseleleri müzakere etmesinin çok münasip bir prensip olduğunu kabul edecektir.

Sir Con Simon bundan sonra amele meb'uslarının Singapur tahsisatının tezyidine atfetmek istedikleri askerî manaya itiraz etmiş, millî hükûmetin iktidar mevkiine gelirken üssübahrîyi çok fena bir halde bulduğunu, ve bu suretle lâzımgelen tahsisatın verilmesi lüzumlu olduğunu söylemiştir.

Amerikadaki Almanlar

Hitler Tarafından Tazyik Mi Ediliyorlarmış?

Şikago 20 (A. A.) — Meclis muhaceret ve tabiiyet encümeni reisi M. Dikstayn, Alman hükûmetini Amerikada gizli bir polis teşkilâtı yapmakla ittiham etmiştir. M. Dikstayn'a göre Alman hükûmeti bu polis ile 12 milyon Amerikalı Almanı "yeni Almanya dostları cemiyeti„ ne girmeye mecbur etmiye çalışmakta, aksi takdirde bunların Almanyada olan akrabalarını tazyik ile tehdit etmektedir.

Kongre millî Sosyalistlerin faaliyeti hakkında bir tahkikat projesini müzakereye başlıyacaktır.

Silâhlanma Mes'uliyeti..

Kabahatin Samur Kürk Olması Gibi, Kimse Üzerine Almak İstemiyor

Bu resim, bir Çek karikatürüdür. Viyana borsasını ve onun açık kapısından içeri girmekte olan kürklü ve silindir şapkalı para allahlarını gösteriyor. Bunlar arkalarında duran ve adetleri gittikçe fazlalaşan silâhlara bakarak konuşuyorlar:

— Bundan mes'ul olan biz değiliz! Öyle ise acaba kimdir?

Roma İtilâfı

Fransız Matbuatında Bir Bomba Tesiri Yaptı

Paris,, 20 (A. A. Hususî) — Roma itilâfları ve M. Musolininin nutku Parisin beklediği gibi çıkmadı.

Gazeteler, birçok tenkitler yazıyorlar. Bazıları Fransız hariciyesini, yaptığı hatalardan dolayı muaheze ediyor.

"Tan baş yazısında Roma protokolleri ile nutuk arasında şayanıhayret tezatlar bulunduğunu yazarak diyor ki:

"İmzalanan iktısadî protokole mebdei hareket teşkil eden siyasî protokole bir Avrupa teşriki mesaisi ve uzlaşma zihniyeti hâkimdir. Halbuki Düçenin nutkundaki hususiyet ise müsmir ve devamlı teşriki mesaiye uymıyan faşist emperyalizmi zihniyetindedir.„

"Tan„ muahedelerin arazi ahkâmına ait herhangi tadilin bir Tuna anlaşmasına hareket noktası alınmasına hiçbir zaman cevaz verilemiyeceğini de ayrıca ilâve ediyor.

Almanyaya Gelince:

Berlin, 20 — Alman siyasîlerine göre, Roma itilâfile, Fransanın tatbik ettiği ittifaklar usulüne ayak uydurulmuştur. Bununla beraber iktısadî protokol, bu sahada mühim bir adımdır ve Almanya bu yeni sahanın inkişafını sükûnetle beklemektedir.

Haydutlara Karşı

Amerikada Tedbir Alınıyor

Vaşington, 20 (A. A.) — Âyan Adliye encümeninin haydutlarla mücadele lâyihası müzakeresi esnasında Başmüddeiumumî M. Kummings demiştir ki:

— Amerikadaki cinayet âleminin silâhlı efradı, Amerika ordu ve bahriyesinin silâhlı efradından daha çoktur. Bu hususta kanunî tedbirler lâzımdır.

Filipinlilerin İstiklâli

Vaşington, 20 (A. A.) — Filipin adalarının istiklâli ve cümhuriyetle idare edilmesi hakkındaki kanun Meclis tarafından tasdik edilmiştir.

Gümüş Para Ve Amerika

Vaşington, 20 (A. A.) — Meclis büyük bir ekseriyetle gümüş madeninin tekrar para olarak kıymetlendirilmesi kanununu kabul etmiştir.

Bundan başka tetkikatta bulunmak üzere para mütehassısı Ceymis Harvey Rocers yakında Çine gidecektir.

Bir Ada Ahalisi Kâmilen Öldü

Tokyodan telgrafla verilen bir habere göre Usüryo isimli adanın 4 bin kişilik sekenesi şiddetli soğuklar tesirile kâmilen ölmüştür. Ada, muazzam bir kabristana dönmüştür.

Yeni Bir İtalyan Tahtelbahiri

Taranto, 20 (A. A.) — Hükûmet erkânının huzurunda "Gabiler„ tahtelbahiri denize indirilmiştir.

Gönül İşleri

Kadın Hakkında Bazı Vecizeler

Dünyanın en büyük dramcısı Şaksperin kadınlar hakkında neler düşündüğünü öğrenmek ister misiniz?

Aşağıdaki fikirler onun muhtelif eserlerinden alınmıştır:

"Kadının hayatı erkeğin hayaline tatlı tatlı süzülür. Kadının hayat dolu hareketleri erkegin gözüne girer ve ruhuna ümit verir.„

"Kadının güzel bakışları ve güzelliği değil, şefkatı aşkını kazanır.„

"Eğer sözden anlamazsa, kadını hediyelerle kazana bilirsin. Dilsiz elmaslar ekseriya onlarla sükût içinde konuşurlar ve sözlerden ziyade akıllarını alırlar.„

"Senin ki, üzerinde kadınların birçok tesirleri vardır, bir kadının kalbini kazandın mı? Eğer daha henüz bunu kazanamadınsa dünyanın en büyük serevet ve hâkimiyetini kazanmamışsın demektir.„

"Güzellik kadınları mağrur eder, fakat onlara perestiş ettiren faziletleridir.„

"Kadının en mükemmel şeyi: Sesinin yumuşaklığı, inceliği, alçaklığıdır.„

"Kadın ve erkek için iyi nam, ruhlarındaki ebedî cevherdir.„

"Kadının mümtaz vasıfları şunlardır: Hilim, merhamet, zaaf.„

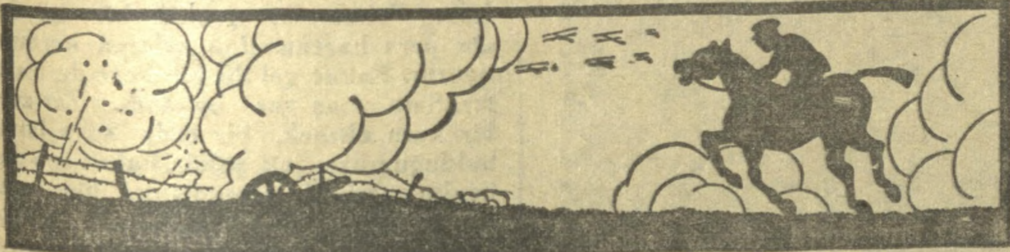
"Tebaasının kıralına karşı ne vazifeleri varsa, kadının da kocasına karşı o vazifeleri vardır. Kadın ne zaman hâkim, mütehakkim, sert ve itaatsiz olursa, bir âsiden başka bir şey değildir.„

"Ne asırlar, ne örf, ne âdet, kadının ebedî değişikliği önüne duramaz. Kadında fuhuş iştihayı teskin eder, fakat aşkı en çok doyurduğu dakika, en çok acıktırır.„

"İltifat, medih, kadının edasını arttırır. Derler ki kadının yüzü melâikelere benzermiş. Derler ki erkeğin sihirli dili varmış. Ben diyorum ki, dili ile kadını teshir eden bir tek erkek yoktur.„

HANIMTEYZE

"Son Posta„ nın Edebî Tefrikası: 21 — 12-3-943

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Operatör iki arkadaşa döndü:

— Şüphesiz ki hastane Gülsüme olan vazifesini yapacaktır. Fakat bu fakir kızı iyi olduktan sonra rahat ettirmek için sizler de bir şey düşünürsünz zannederim. O buna lâyıktır, dedi.

Yüzbaşı Fikret başını eğdi:

— O bir kahramandır doktor. Yalnız Necdet değil, bütün arkadaşları Gülsümün hayatını düşüneceklerdir.

*

Yüzbaşı Necdet verilen kanla sıhhatini bulmıya başlamıştı.

Kan faaliyeti hergün hissedilir bir şekilde artıyor ve genç zabitin rengi değişiyor, gözlerinde hayatiyet beliriyordu. Doktorlar artık yara ile meşgul olmuyorlardı. Çünkü o kapanmış, hele seromdan sonra uzviyet kuvvetlendiği için bütün tehlikeyi atlatmıştı.

Şimdi saksıda yeri, toprağı ve suyu tazelenmiş bir narin çiçek gibi hergün bir parça daha canlanıyor, pembeleşiyordu.

Hastahaneye yatalı bir ay olmuştu.

Yüzbaşı Fikretin ricasile ona ancak bir ay sonra iki satır yazı yazmak müsaadesini verdiler.

Genç zabitin bu iki satırı şu oldu:

"Sevgili Münire. Tehlikeden kurtulduğum için ilk sevincimi seninle paylaşıyorum. Merak etme. Yakında daha uzun yazacağım.„

Mektubun adresini bile Yüzbaşı Fikret yazdı.

Doktorlar hastahaneden çıktıktan sonra da iki üç ay tam bir istirahat devresi geçireceğini söylüyorlardı.

Maamafih genç zabit yavaş yavaş eski neş'esini buluyordu.

Dudakları gerginleşiyor. Göz bebekleri canlanıyordu. Arkadaşları onu gündüzleri hiç yalnız bırakmıyorlardı.

Diyarıbekirdeki iki tayyare filosuna ilâve olarak Eskişehirden bir filo daha gelmişti. Genç tayyareciler hergün şehir üzerinde dolaşıyor ve cenup ve şark istikametlerinde derin uçuşlar yapıyorlardı.

Yüzbaşı Necdet motör seslerini duydukça sabırsızlanıyor, bir an evvel arkadaşlarına iltihak etmek için sızlanıyordu.

Artık Münireden gelen mektupları okuyordu.

Genç kız vaziyeti anlayıncaya kadar çok telâş etmişti. Mektupların birdenbire kesilmesi, sonra yüzbaşı Fikretin ailesine yazdığı mektupta ehemmiyetsiz bir hastalık haberi vermesi onu tereddüde düşürmüştü.

Üstüste yazdığı mektuplara cevap alamadıkça endişesi artıyordu. Halbu ki bu mektupları yüzbaşı Fikret saklıyordu.

Öyle bir vaziyet hasıl olmuştu ki şimdi Necdet iyi olduğu halde bu mektupları vermeye sıkılıyordu. Nihayet ilk müsaadeyi alır almaz Necdete o iki satırı yazdırdı ve, yolladı.

Zaten arkadaşı tehlikeyi atlattıktan sonra ilerisini düşünmüyordu. Daha biraz iyileşince yaptığını ona itiraf etmekte hiç korku yoktu.

Hastanede çok iyi bakılan yüzbaşı Necdet taburcu olmak için sabırsızlanmakla beraber doktorlar onu birdenbire serbest bırakmaya razı olmuyordu.

İlk zamanlar odada dolaşmasına müsaade ettiler. Ancak bir buçuk ay sonra hastahane bahçesine çıkabildi.

Bu hayat genç zabiti sinirli ve sert yapmıştı. Arzularını yapamamak onu asabîleştiriyordu.

Hele sabahları ve akşamları Diyarıbekir üzerinde arkadaşlarının mahirane manavralar yaparak uçuştuklarını gördükçe kabına sığamıyordu.

Bir gün hastahane asistanlarından Vedat Bey onunla bahçede gezerken küçük havuzun başında hasır koltuğa gömülü bir hasta gösterdi:

— Kim tanıdınız mı?

— Hayır.

— Gülsüm. Size kan veren kız.

Ne zamandanberi onu merak ediyordu. Doktorlar tafsilât vermemişlerdi. Fakat başhemşire ondan çok bahsetmişti. Hattâ koridora ilk adımını attığı gün Gülsümü ziyaret etmek istemiş, fakat müsaade etmemişlerdi. Demek Gülsüm de artık bahçeye inebiliyordu.

Necdet yaralı bacağına rağmen adeta koşarak genç kızın yanına geldi.

Arkadaşlarından bir hastabakıcı Gülsümün başını seviyor, ona bir şeyler anlatıyordu.

Necdet bütün samimiyeti ile onun iki elini tuttu. Gözleri dolmuştu. Sesi titiriyordu. Söyleyeceğini şaşırmış gibi bir zaman onun kavruk, solgun yüzüne, halsizliğine rağmen hâlâ yeşilliğini kaybetmeyen iri göz bebeklerine baktı. Baktı. Sonra kekeler gibi:

— Gülsüm Hanım, dedi, ömrümü size borçluyum. Yaptığınız fedakârlığı bütün hayatımca ödemeye çalışacağım.

Sarıkamış dağlarının bu vahşî bakışlı, esmer kızı gülümser gibi baktı, şakaklarından sarkan simsiyah saç örgüleri altında yeşil gözleri yosunlu bir göl gibi durgundu, kansız kalın dudakları kımıldadı:

— Bana teşekkür etmeyin yüzbaşı bey, dedi. Vazifemi yaptım.

Bunu söylerken bembeyaz iki sıra diş bu tükenmiş vücudün yegâne canlı kalmış parçası gibi görünüyordu.

Yüzbaşı Necdet çok müteessir olmuştu.

Yanlarına gelen doktor Vedat:

(Arkası var)

647